

Framfart

Icons representing different transport modes: a ship, an airplane, a truck, a bus, a train, a car, and a boat.

Jämställdhetsguide

- bakgrund och introduktion från Framfart

Version: Första utgåvan november 2021

Bakgrund, mål och vision

Framfart för jämställdhet

Framfart - ett projekt för att bredda transportnäringens rekryteringsbas

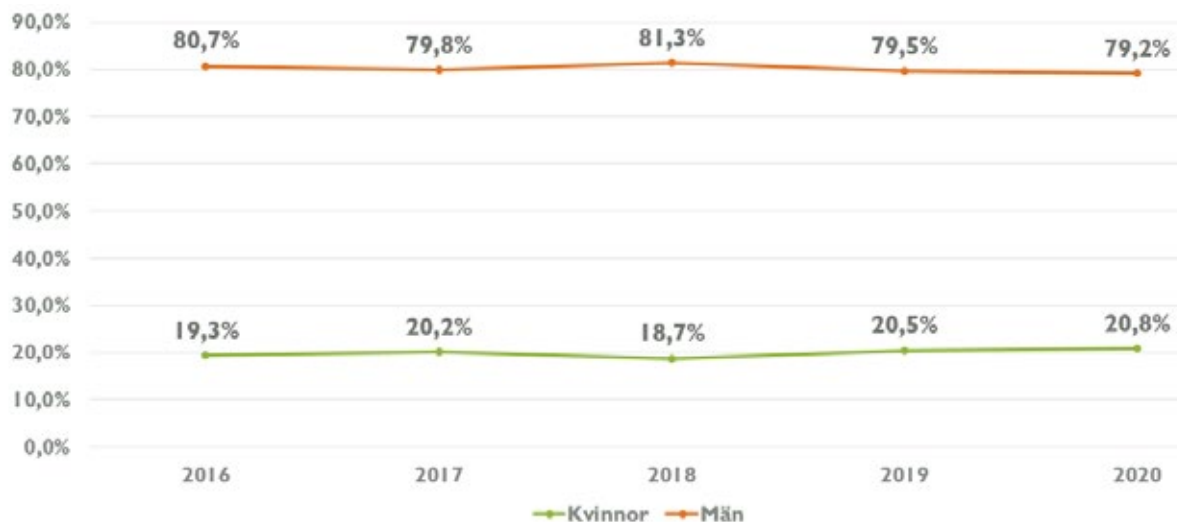
Transportföretagens projekt Framfart har till uppgift att stödja färden mot mer jämställda branscher:

– Det är ingenting som ska vändas om, totalt förändras eller bli förbjudet – vi ska bara se till att fortsätta i rätt riktning och hjälpa de medlemsföretag som vill hänga med.

Ett jämställt företag är till exempel mer lönsamt och har lägre sjukskrivningsnivå. Medarbetare trivs bättre och stannar längre på företaget. Arbetet för en jämställd arbetsplats reducerar exkluderande jargonger och ideal och ger en bättre bild av företaget utifrån och inifrån.

Framfart tar sikte på en mer jämställd transportnäring!

Könsfördelning i transportbranschen

Fem års tillbakablick 2016-2020 i fördelningen män och kvinnor inom Transportföretagens medlemsföretag.

Framfart - ett koncept med två perspektiv

INSIKT - riktar sig till arbetsgivarna

Många företag är redan motiverade till förändring och bollen är redan i rullning inom flera branscher men många vet inte hur man ska ta sig an uppgiften att vara en attraktiv arbetsgivare för kvinnor – vi erbjuder stöttning genom olika material för att förenkla arbetet för medlemsföretagen.

UTSIKT - riktar sig till anställda i branscherna, till unga och yrkesväxlande personer/kvinnor

Här visar vi fördelarna med de olika branscherna i tonalitet och bildspråk. Olika framtidsyrken som är moderna och digitaliserade med plats för alla, där det finns trygga anställningar, bra arbetsförhållanden och schysta villkor samt framtidstro etc.

Långsiktigt effektmål

Jämnare könsfördelning genom att attrahera och behålla fler kvinnor

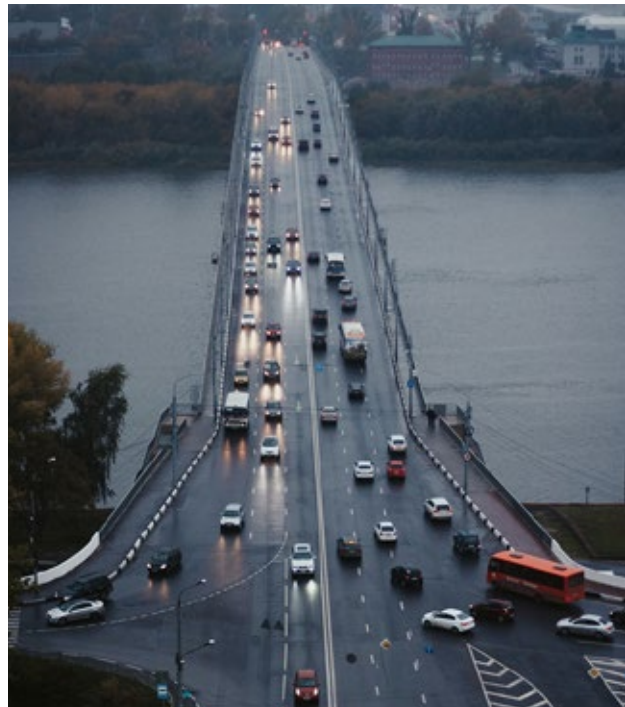
Vision för Framfart

Vid nästa påfart kör vi upp parallellt med trafikens tempo...

för att i framtiden få höra

”Transportföretagen hjälpte oss att höja blicken och för mig gav det ett efterlängtat stöd jag behövde för att engagera hela vårt företag. Speciellt är jag glad över de förebilder och guider som vi fick genom deltagandet i projekt Framfart. Massvis med inspiration på åtgärder och positiva exempel för att möjliggöra en attitydförändring hos oss.”

...från ett av Transportföretagens medlemsföretag.

Vad och varför

Vad är jämställdhet?

Jämställdhet

syftar till att ge lika förutsättningar, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett kön.

Jämlikhet

är ett vidare begrepp och handlar om alla människors lika värde oavsett kön, könsidentitet/uttryck, etnicitet, religion, hudfärg, sexualitet och funktion (dessa är de sju lagstiftade diskrimineringsgrunderna i Sverige).

Jämställdhet handlar specifikt om just kvinnor och män. Jämställdhet är alltså en del av jämlikhet. Jämställdhet är inte en "kvinnofråga", det är en fråga för alla och det är i grund och botten en fråga om rättvisa.

Antalsmässigt är det jämställt med en könsfördelning om minst 60/40%.

Varför ska vi jobba med jämställdhet?

- Transportnäringen är idag långt ifrån jämställd
- Andelen kvinnor inom transportsektorn är låg
- Kvinnor är i snitt yngre än män och jobbar kvar på företaget kortare tid
- Det finns ingen tydlig tendens till ökad jämställdhet i dagsläget
- Inom vissa branscher i transportsektorn är andelen kvinnor högre än andra
- Ett företag med jämn könsfördelning kan fortfarande ha låg jämställdhet sett till maktpositioner, löner, förutsättningar och dylikt.

Varför jämställdhet

- Det finns stor potential om kvinnor får samma möjligheter som män att utföra sitt jobb på ett säkert, hållbart och effektivt sätt.
- Jämställda företag har ofta högre vinstmarginal och därmed lönsamhet.
- Arbetsmiljö- och diskrimineringslagen ställer krav på att företag ska arbeta för en jämställd och diskrimineringsfri arbetsplats.
- Jämställdhet är en del av en hållbar utveckling, både på företagsnivå men även i samhället i stort.

Vilka fördelar kan komma av jämställdhet

- Större trivsel och färre sjukskrivningar.
- Färre olyckor och tillbud.
- Anställda stannar längre på företaget.
- Låt era anställda bli era bästa reklampelare!
- Alla vinner på arbetet för en jämställd arbetsplats.
- Större lönsamhet.
- Fler och mer kreativa lösningar som bidrar till tillväxten.
- Fler perspektiv och bredare representation.

Källor: SCB, Arbetsmiljöverket, Diskrimineringsombudsmannen, TYA

Hur arbetar vi med jämställdhet?

- Jämställdhet handlar inte bara om könsbalans utan även om att uppmärksamma och identifiera attityder, normer och värderingar som påverkar villkoren och förutsättningarna för jämställdheten.
- Genom att mäta och analysera data och medvetandegöra vilka normer och ideal, skillnader och uppdelningar som råder kan de brytas och jämsställas.
- Jämställdhetsarbete är en förändringsprocess som kräver att alla är med på färden. Arbetet behöver drivas, motiveras och initieras av ledningen då chefer och ägare är förebilder på företaget. De har också det yttersta ansvaret.

Så här använder du verktygen

Färdplan och besiktning för jämställdhet

- Inom projektet Framfart har vi flera färdplaner som hjälper dig att arbeta med trivsel och rekrytering för att undvika diskriminering och att arbeta mot målet att bli mer jämställda.
- Färdplanerna bygger på kvalitetssäkrade processer samt de aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen samt arbetsmiljölagen. För mer information, se Arbetsmiljöverkets sida www.av.se
- Framfart har valt att här fokusera på två områden trivsel samt rekrytering. För vardera del finns det en färdplan för genomförandet och en besiktning för att mäta hur det har gått och vad som kan förbättras.
- Varje färdplan har tydliga steg och de är lätta att följa.
- Verktygen är framtagna utifrån olika behov för alla storlekar på företag men i verktyget har vi utgått från ett företag med ungefär 20-50 anställda och processerna är byggda på lagar och kvalitetssäkrade processer. Anpassa stegen och förslagen så att det passar för just ditt företag.
- Tänk på att rekrytering är ett behov här och nu men att ni ständigt behöver jobba med trivsel för att skapa förutsättningar för gamla och nya medarbetare att stanna.

Vad händer om vi inte gör något?

- Jämställdhet är en hygienfråga och vi måste kunna visa upp ett aktivt arbete för att vara attraktiva arbetsgivare för fler.
- Vi riskerar att hamna efter konkurrensmässigt
  - lägre effektivitet och vinstmarginal
  - rekryteringen blir svårare för företaget och kompetensförsörjningen för branschen.

Frågor? Kontakta oss på

kompetens@transportforetagen.se, 08 762 71 00

Johanna Linder
Branschutvecklare
kompetensförsörjning

Linda Stenström
Branschutvecklare
kompetensförsörjning

Oscar Sundås
Branschutvecklare
Sveriges Bussföretag